

Till

Bengt-Anders Johansson, Moderaterna
Claes Västerteg, Centerpartiet
Anita Broden, Folkpartiet
Liza-Maria Nolin, Kristdemokraterna

Skrivelse till Allians partierna

Med anledning av att de så kallade bevarandeorganisationerna Svenska Rovdjursföreningen (SRF), Svenska Naturskyddsföreningen (SNF) och World Wildlife Foundation (WWF) under den senaste tiden fått föra fram sin förvanskade bild av vargen och dess betydelse, utan att deras åsikter ifrågasatts av media, så vill vi härmed framföra våra synpunkter i frågan. Som en motvikt till alla felaktiga påståenden, vilka tyvärr media och politiker har svårt med hull och hår, så vill vi här visa på en annan sida av verkligheten.

Vi kvinnliga jakthundsägare har, utan större framgång, försökt föra fram vårt budskap i media genom att skicka in debattartiklar till både landsortspress och storstadspress. Det är fullständigt förbluffande, orimligt och oroande att man i svenska media nekas att framföra åsikter om rovdjur, och i synnerhet varg, som står i strid med bevarandeorganisationernas synpunkter.

Vi anser att det är av yttersta vikt att vi kvinnliga jakthundsägare får våra synpunkter framförda till de partier som eventuellt kommer att styra Sverige under nästa mandatperiod. För bevarandet av demokratin ber vi därför er folkvalda att ta ert ansvar och även lyssna på oss som inte medges någon möjlighet att komma till tals via media.

Medias hetskampanj mot jägare

På senare tid har det förts en onyanserad och snedvriden mediedebatt om vargar och vargjakt. Självutnämnda vargexperter har utan stöd av forskning fått ett stort utrymme i media och fört en hetskampanj mot jägare. Jägarna har framställts som skjutglada och jakten har enligt icke insatta beskrivits som en kaosartad hetsjakt och slakt. Bevarandeorganisationerna (SNF, WWF, SRF) har fått ett oproportionerligt stort utrymme i media och har tyvärr varit drivande i denna hetskampanj mot jägarna, vilka ju har handlat helt i enlighet med Riksdagens och Naturvårdsverkets (NJV) beslut, vilket fattats i demokratisk ordning. Debatten har många gånger styrts mer av känslor än av fakta.

Till och med Sveriges Television har sällat sig till skaran som likställer jägare med brottslingar, genom att visa en s.k. dokumentärfilm den 2 maj 2010 där man intervjuat personer som säger sig tillhöra en organisation som bedriver illegal vargjakt. Bevarandeorganisationer och politiker har varit snabba att ta till sig det som påstås i dokumentären utan att ifrågasätta sanningshalten. I dokumentärfilmen hävdas det även att det har skjutits vargar olagligt under pågående licensjakt. Att gå ut med ett sådant påstående har som enda syfte att smutskasta jägarkåren.

Felaktigt påstående om vargens popularitet

Bevarandeorganisationerna SRF, SNF och WWF bedriver en omfattande propaganda för en ökande vargpopulation och sprider missvisande och direkt felaktiga påståenden om att stödet för varg är starkt i Sverige. Deras påstående baseras bland annat på en enkätstudie gjord vid Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) under 2009 i vilken man undersökte svenskarnas inställning till rovdjur. Frågan ställdes till ca 15000 personer och var en uppföljning till en liknande studie gjord av FjällMistra under 2004. Enkätfrågorna i studien 2004 skickades till boende i Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland, Jämtland, Dalarna och Gävleborg. I den uppföljande studien skickades enkätfrågorna även till boende i Stockholms län.

Bevarandeorganisationerna hänvisar bl.a. till att enkätundersökningen visar att 71 procent av svenskarna säger att de "tycker om" eller "tycker mycket om" att det finns varg i Sverige, samt att siffran har ökat från 64 procent 2004 till 71 procent 2009. Man måste dock ha i åtanke att i 2009 års enkätundersökning hade frågorna även ställts till boende i Stockholms län och att 81 procent av de som svarade i Stockholms län hade angett att de "tycker om" eller "tycker mycket om varg". Detta skiljer sig markant från övriga län som deltog i enkätundersökningen. Om man endast inkluderar de län som ingick i enkätundersökningen år 2004 så visar det sig att siffran istället har minskat från 64 procent år 2004 till ungefär 60 procent år 2009.

Frågan om man "tycker om" eller "tycker mycket om" att det finns varg i Sverige är bara en av frågorna som ställdes i attitydundersökningen. Svaret på frågan säger inget om acceptansen för varg eller acceptansen för uppsatta antalsmål för varg i Sverige. Undersökningen visar dock klart och tydligt att nästan samtliga av de län som ingick i studien år 2004 vill minska antalsmålet för varg. Undersökningen visar även en tydlig skillnad mellan Stockholms län som välkomnar varg i landet och övriga län som inte vill ha varg, samt mellan tätortskommunerna och landsortskommunerna inom länen. Det finns alltså en markant skillnad i acceptans av varg mellan stad och landsbygd! **Den enkla förklaringen till detta är att de som inte är drabbade eller riskerar att drabbas inte har förståelse för vad det innebär att vara utsatt för varg. Undersökningen slår även klart och tydligt fast att allt eftersom nu fler och fler har drabbats, eller riskerar att drabbas av de stora rovdjuren, så blir konsekvensen att man är mindre positiv till varg.**

Om media även skulle rapportera om alla av varg dödade och lemlästade vilda djur och tamdjur på samma sätt som de rapporterar om vargjakt så skulle med största sannolikhet de som är för en minskning av vargpopulationen vara betydligt fler än vad som är fallet är idag.

Biologisk mångfald och vargen

Varens roll som topp-predator i den svenska naturen är överskattad och leder inte som dess supportrar hävdar till en ökad biologisk mångfald utan tvärt om.

Om vargen skulle försvinna ur den svenska faunan så innebär det inte att vårt ekosystem kollapsar. Märk väl att när vargen och björnen en gång i tiden utrotades från Sverige fick fäbod- och säterkulturen en möjlighet att utvecklas, vilket var av stor betydelse för människornas möjlighet att försörja sig. Detta ledde till ett mycket stort uppsving i den biologiska mångfalden, vilket det finns ett antal forskningsrapporter som visar.

Det har hävdats att avsaknad av rovdjur kan leda till att växtätare som rådjur, hjort och älg ökar i antal, och få till följd att växtarter betas ned och försvinner. Om betesdjuren ökar i antal kan detta leda till negativa effekter för den biologiska mångfalden. Detta är sant under förutsättning att det inte finns någon annan reglerande faktor. Det var detta misstag man gjorde i Yellowstones nationalpark när man slutade att förvalta växtätarna. Erfarenheterna från Yellowstone vore giltiga om vi fick för oss att först utrota vargen och sedan förbjuda all jakt på de växtätande arterna. Men det har aldrig varit något alternativ i Sverige där vi har lärt oss att reglera klövviltstammarna genom jakt. Det är tvärt om så att vargstammen måste hållas på en så låg nivå som möjligt för att inte omöjliggöra fäbod- och säterkulturen, vilken verkligen behövs för att upprätthålla den biologiska mångfalden.

Vargen har inget företräde framför andra stora rovdjur med avseende på biologisk mångfald. Vår biologiska mångfald är skapad i människans kulturlandskap under generationer. Den främsta förutsättningen och motorn för denna mångfald är den småskaliga djurhållningen och utmarksbetet. På grund av sin påverkan kommer vargen att orsaka en minskning av denna mångfald när djurhållning övergår till stordrift och skogsbetet blir omöjligt. Med skogsbetets upphörande försvinner också våra gamla boskapsraser med ett unikt genetiskt material.

Det svenska kulturarvet - löshunds jakt

Löshundsjakten är en helt grundläggande del av det svenska kulturarvet, och dess betydelse för bevarandet av en levande landsbygd kan idag helt enkelt inte överskattas. Nio av de elva hundraser som räknas som svenska nationalraser är jakthundraser, och de används nästan uteslutande för löshunds jakt. Idag ser vi drastiskt minskande nyregistreringar (med hela 60-70%!) för de flesta av dessa jakthundraser. Orsaken till denna nedgång är framför allt att vargstammen har tillåtits öka allt mer och att därmed allt fler svenskar som jagar med löshund inser att de riskerar att se sin familjemedlem och jaktkamrat bli dödad av varg. Flera av oss vet vad det innebär att förlora en kär jaktkamrat genom det fruktansvärda trauma som det innebär när hunden blir tagen av en varg. Som hundägare känner man sitt fulla ansvar för att hunden inte skall utsättas för risken att komma till skada genom det sätt på vilket man handhar den. Man väljer därför att inte jaga med sin hund och att inte skaffa sig en jakthund igen när den gamla går bort. Det är inte bara jägaren själv som drabbas när en hund blir rovdjursdödad, utan oftast är det en hel familj. Förutom en jaktkamrat så är det en kär familjemedlem, och barnens vän, som mister sitt liv i varens käftar. Hur förklarar vi för våra barn att detta får de lov att lära sig att acceptera därför att vårt lands politiker har bestämt att det skall

vara så? Hur skall vi få dem att kunna känna sig trygga i dagens samhälle, när de inte ens kan gå ut med sin hund utan att behöva vara rädda för att den skall bli dödad? Och hur säkra kan vi vara på att vi eller våra barn själva inte blir attackerade?

Konsekvensen av de allt minskande nyregistreringar för de svenska jakthundraserna kommer att innebära en oåterkallelig förlust av ett stort kulturarv.

Vargens sjukdomar och folkhälsan

De sjukdomar som naturligt finns i en varg-bytesdjurspopulation, som t ex rabies och vargens bandmask, är ett hot mot folkhälsan. Trots detta och trots att dessa sjukdomar har skördat betydligt fler offer än direkta angrepp av varg, så tystas det ner. Forskarna, vilka är väl medvetna om allvaret, tycks välja att ignorera och bagatellisera faran. Men en svensk veterinär med stor kunskap inom området slog nyligen stort larm i media.

I Norden eliminerades dvärgbandmasken från naturen genom utrotningen av vargen under 1800-talet. Den fria allmogejakten tog också ned klövviltet till mycket låga nivåer. Därigenom försvann både huvud- och mellanvärdarna för denna zoonos (dvs smitta som sprids mellan djur och människor). Idag är Sverige och Norge tillsammans med Grönland de enda länderna i världen som är fria från vad som av WHO beskrivs som ett globalt hälsoproblem. På sjuttioalet kom smittan till Finland med vargar, som då togs bort med hjälp av militär och jakt från flygplan, följt av en intensiv kampanj att få bort smittan från rennäringen. Men Finland har nu åter fått in smittan med vargar från Ryssland. Beroende på EU:s regler för skyddet av de stora rovdjuren är nu smittan inte enbart begränsad till finska Lappland.

Med ökande vargstammar så kommer vi obönhörligen att få in dvärgbandmasken även i den svenska naturen. Därmed kommer det rika utbudet av bär och svamp gå till spillo och detta på grund av att bl. a. landets politiker under felaktiga förespeglningar kommit att stödja ett rovdjur som det redan finns ett överflöd av på andra håll i världen.

Hela 80% av Sveriges befolkning utnyttjar allemansrättens möjlighet att skörda bär och svamp. Dvärgbandmasken gör denna vana till något riskabelt. När smittan väl är på plats kan den endast utrotas genom att den huvudsakliga spridningsvektorn, vargen, tas bort. Sedan tar det ca 15 år innan smittan är borta från mellanvärderna, älgen. De första 5 åren bör ingen skörd av bär eller svamp ske. Fram tills dess att man inte längre hittar några cystor i älgar får inga räntor lämnas i skogen. Okopplade hundar bör inte heller tillåtas och all avföring från dessa måste ovillkorligen samlas ihop och avlägsnas. Efter vistelse i områden smittade av dvärgbandmask måste avmaskning av hundar ske varje år med godkänt preparat: DRONCIT VET. eller DRONTAL COMP VET.

Påståendet om en utrotningshotad och inavlåd vargstam

Vargarna som föddes fram i kullen i värmländska Nyskoga 1983 lade grunden till den vargstam som nu finns i Norge och Sverige. Med hjälp av DNA-analyser har man kunnat konstatera att de vargar som är grunden för dagens vargstam och som kom från Finland/Ryssland inte är släkt med de vargar som fanns här i gamla tider.

Det finns därmed inget unikt med den skandinaviska vargstammen utan den tillhör utkanterna av den stora ryska vargstammen som idag uppgår till minst 50.000 djur. En djurart är inte utrotningshotad bara för att några individer befinner sig i kanten av sitt utbredningsområde.

Den svenska vargstammen sägs bestå av cirka 200 individer, med preliminärt 23 föryngringar under 2009. Vargstammens beräknade storlek är en grov uppskattning, och exkluderar t ex 2010 års föryngringar. I den preliminära rapport som lämnats av Viltskadecenter inkluderas inte heller de många kringströvande vargar som finns utspridda från norr till söder. Om man skulle ta i beaktande även de kringströvande vargarna, 2010 års föryngringar, samt mörkertalet som finns så skulle man med stor säkerhet komma upp i väsentligt fler vargar. Som ett exempel så kan man ta lärdom av björninventeringen. Efter DNA inventeringen framkom att björnstammen var hela tre gånger så stor som beräknat.

Vargen är på grund av sina stora kullar mycket tolerant mot inavelsdefekter. Ett tecken på detta är bland annat att när en i alfa-paret dör så intas platsen ofta av någon av avkomlingarna. I mindre vargpopulationer, som den i Sverige, ser man att när en i alfa-paret dör så kommer det istället oftast en individ utifrån som intar platsen. Succession inom en flock tycks mest inträffa vid stora flockar, vilket vi hittills inte har i Sverige. Viltforskaren Olof Liberg är kritisk till uppblåsningen av inavelsproblemet. Det är de s.k. bevarandeorganisationerna som har översatt något som kan hända om 100 år till något som händer imorgon. Enligt senaste rön tar det troligen 100 år innan man ens vet om inaveln är ett problem.

Vargförespråkarna påstår felaktigt att minskande kullstorlekar skulle vara ett bevis på negativa inavelseffekter. En jämförelse med kullar i Finland och i ryska Karelen visar att vargkullarna i Sverige-Norge är normalstora. Att kullarna tidigare var något större är helt naturligt, eftersom tillgången på bytesdjur var mycket stor och inga problem fanns att bilda nya revir. Svenska forskare bör ta till sig forskningsresultat från andra delar av världen, där vargpopulationerna är mycket större och antal bytesdjur därmed minskar, för att av detta utläsa att det finns en annan orsak till minskande kullstorlekar. Senaste rön från Idaho-Montana visar på genomsnittskullar på 3-4 valpar.

Under vinterns licensjakt uppvisade endast en individ en eventuell "missbildning" (bettfel). Detta visar med klar tydlighet att inavel i den svenska vargstammen inte är ett problem. Det är snarare så att inavel har förts fram av bevarandeorganisationerna som ett argument för att få gehör för sin ståndpunkt att vargstammen måste öka avsevärt för att minimera den påhittade problemet med inavel.

Bevarandeorganisationernas ogenomtänkta förslag

Bevarandeorganisationerna har under de senaste åren framfört förslag om mer eller mindre ogenomtänkta åtgärder för att minska vargangrepp på hundar och tamboskap.

Man har framfört synpunkter om att anpassa och förändra jaktmetoderna för att förhindra att hundar tas av varg. Sådana synpunkter visar klart och tydligt vilken okunskap som råder bland dessa organisationer. Den skandinaviska löshundsjakten är en del av kulturarvet och kan inte "anpassas" för att förhindra vargangrepp. Löshunds jakt innebär att hunden kan vara en kilometer från hundföraren och då finns det ingenting i världen som kan skydda hunden från ett vargangrepp.

Bevarandeorganisationerna har lagt fram minst sagt ogenomtänkta förslag för att skydda hundarna, såsom s.k. vargpinglor och skyddsvästar. Vargpinglor har visat sig vara helt utan effekt. Det har visat sig att vargen initialt reagerar på att det är något nytt som den inte känner igen. Men när vargen väl har lärt sig vad det är frågan om så är det inte längre något skydd. Senast den 4 september 2009 blev en gråhund som hade en s.k. vargpingla på sig tagen och dödad av varg i Sverige. En skyddsväst kan vara effektiv för en vakthund men för en hund som används för löshunds jakt är den inte användbar eftersom hunden förlorar sin rörlighet, samt att västens olika delar kan fastna i grenar och liknande. Vid snöföre kan snö också komma in mellan västen och hunden så att rörligheten blir ännu mindre.

Stängsling är en annan åtgärd som ofta föreslås som åtgärd mot vargangrepp. Det är dock inte 100% effektivt för att förhindra att tamboskap blir tagna av vargar och är dessutom mycket kostsamt. Senast i mitten av juli 2010 blev 23 av totalt 36 får av den utrotningshotade rasen Åsenfår vargrivna trots att de befann sig innanför elstängsel (dock inte ett s.k. rovdjursäkert flertrådig stängsel). Endast en tacka överlevde attacken. Ägaren ansökte om bidrag till ett s.k. rovdjursäkert stängsel för något år sedan men fick avslag p.g.a. att det inte fanns stationär vargförekomst i området. Nämnas kan att eftersom den högsta tillåtna effekten på rovdjursstängsel har sänkts så är inte de rovdjurs säkra inhägnaderna längre så säkra.

En stor nackdel med stängsling av stora arealer, vilket det blir frågan om allt eftersom vargstammen ökar, är att det förhindrar de vilda djurens förflyttningar och begränsar deras utrymme, samtidigt som riskerna för dessa djur med olycksfall att fastna, bli instängda och liknande ökar. Det skulle vara samhällsekonomiskt mer försvarbart och mycket mer effektivt att hägna in vargarna istället för tamboskap eller renar. På detta sätt skulle man komma ifrån alla problem med angrepp, förutsatt att varghägnen görs säkra.

Att skrämman iväg eller flytta vargar är ytterligare ett ogenomtänkt förslag som bara är ett sätt att flytta på problemet. Detta är ingen framkomlig väg eftersom orsaken till problemet kvarstår, man flyttar bara problemet någon annanstans.

Bevarandeorganisationerna framför även att man vill ha en "dialog med lokalbefolkningen" som en lämplig lösning för att få en större acceptans för varg. I deras värld består "dialogen" av att sprida missvisande information om varg ur en i deras ögon positiv synvinkel. Dessa organisationer inklusive De 5 Stora har i år fått flera miljoner kronor från Naturvårdsverket (NVV) för att sprida så kallad "positiv" kunskap om varg. NVV skall som statlig myndighet och för demokratins skull se till att alla berörda får ta del av kakan för att kunna sprida kunskapen om varg ur ett helhetsperspektiv. Som nu

är fallet så bidrar NVV ytterligare till en snedvriden informationsspridning om varg, vilket ytterligare förstärker den felaktiga bild som återges i media om vargen.

Upprätthållande av bevarandestatus framförs allt som oftast av bevarandeorganisationerna som ett argument för en ökande vargstam. Sanningen är den att det inte finns några problem överhuvudtaget att bibehålla bevarandestatus för den vargstam som den svenska tillhör, eftersom de svenska vargarna tillhör samma stam som den finsk-ryska vargstammen.

Slutsats

De problem som finns med samexistensen mellan människa och varg kan inte förbättras genom att tillåta vargstammen att öka. Samexistensen har aldrig fungerat någonsin/någonstans såvida inte människan är den som bestämmer toleransnivåerna. Rovdjursangreppen på tamdjur kan inte förhindras genom förebyggande åtgärder. Det finns inget rovdjurssäkert stängsel. Vargen väljer bara det som är enklast att forcera. Angrepp på jakthundar kan inte förhindras med vargpinglor eller skyddsvästar. Det finns även de som föreslår jakt utan frigående hund med konsekvensen att det inte kommer att finnas tränade hundar för eftersök av trafikskadat vilt.

För att även efterkommande generationer skall få uppleva löshundsjakt och den njutning det ger för själen i en för övrigt stressad tillvaro så måste vi se till att löshundsjakten inte omöjliggörs av ett rovdjur som är vida utbredd på många kontinenter och som inte är det minsta utrotningshotat.

I första hand skall de människor som verkar och bor där det finns varg vara med och bestämma om vargens framtid i Sverige, och speciellt i sina närområden. Eftersom den vargstam som den svenska tillhör inte är utrotningshotad, så är vargpolitiken inte i första hand en nationell (och inte heller internationell) angelägenhet. Det är en lokal angelägenhet!

De extrema "vargsupportrar" som bor i städerna och som vill öka den svenska frilevande vargstammen till en nivå som är oacceptabel för landsortsbefolkningen, skall inte ha något inflytande över vargpolitiken. För att minska konflikterna så är det ett absolut måste verkligen lyssna på dem som är närmast berörda av vargens härjningar.

Generösa skydds-jaktsbeslut. Skulle det ändå inträffa att vargen tar tamboskap eller hundar, så måste beslut om skydds-jakt tas utan dröjsmål, för att förhindra nya angrepp och bibehålla vargens skygghet för människan. Detta skall gälla oavsett om vargen tar en hund, en ren eller vilken tamboskap som helst.

Den skandinaviska löshundsjakten och därmed de svenska jakthundraserna är en del av vårt svenska kulturarv och värt att bevaras. Löshundsjakten och de svenska nationalraserna får inte gå förlorade p.g.a. att en liten högljudd, extrem intressegrupp vill ha en oacceptabelt stor frilevande vargstam i Sverige. Därmed måste den svenska frilevande vargstammen decimeras kraftigt från nuvarande officiella nivå.

Frågor till Allians partierna:

1. Hur många frilevande vargar anser ni att Sverige skall inhysa?
2. Kommer ni att se till att det blir fortsatt licensjakt på varg även kommande vinter?
3. Anser ni att det stora kulturarvet löshunds jakt är värd att bevaras?
4. Anser ni att de svenska hundraserna, av vilka de flesta är jakthundsraser som används för löshunds jakt, är värda att bevaras?
5. Kommer ni att se till att säterdrift och utmarksbete underlättas för bevarandet av den biologiska mångfalden genom att vidta åtgärder för att minska rovdjursangrepp?
6. Kommer det att tillåtas vargetableringar i renskötselområden om ni får fortsätta att regera?
7. Hur kommer ni att agera för att förhindra den snedvridning som förekommer i informations spridningen om varg?

Hammarstrand den 15 augusti 2010

Clara Nutti, ledamot Svenska Hamiltonstövareföreningen
Catharina Linde-Forsberg, ordförande Svenska Beagleklubben
Ingeborg Stensdotter, ledamot Svenska Finskstövareföreningen
Birgitta Salamaa, ledamot Svenska Jämthundklubben
Maria Guldbacke, ledamot Svenska Dreverklubben

genom

Clara Nutti
Krokvåg 570
840 70 Hammarstrand

Mobil: 070 556 7600

E-post: clara.nutti@telia.com